

ผลการประเมิน

การประเมินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาตามโครงการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยดำเนินการประเมินตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน 6 ข้อ คือการประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม การประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในขณะรับการฝึกอบรม การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม การประเมินความเชื่อเกี่ยวกับแนวทางการเรียนการสอนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม การประเมินผลการเรียนรู้และการติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการนำความรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน นอกจากนี้ได้ศึกษาปัญหาทางการเรียนของนักเรียน ตามการรับรู้ของครูที่ได้รับการฝึกอบรม ผลการประเมิน มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1.1 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมกับความจำเป็นในการฝึกอบรม ในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนได้กำหนดทั้งวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การฝึกอบรม และความจำเป็นในการฝึกอบรม เป็นรายชื่อ ดังตาราง

ตารางที่ 8 รายละเอียดของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมและความจำเป็นในการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรม	ความจำเป็นในการฝึกอบรม
-----------------------------------	------------------------

---

1. อธิบายแนวคิดและสาระสำคัญของกรร นำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียน การสอนได้ชัดเจน	1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรม	ความจำเป็นในการฝึกอบรม
<p>2. แสดงความรู้สึกหรือความสำนึกต่อหน้าที่ ความรับผิดชอบและคุณธรรมของครูได้ตามความเป็นจริง และสามารถแสดงความมั่นใจและภูมิใจในสถานภาพของวิชาชีพครู</p>	<p>2. ครูต้องการแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียน เป็นศูนย์กลาง</p> <p>3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจและมีความแตกต่างกันมากตามสภาพภูมิศาสตร์และขนาดของโรงเรียน</p>
<p>3. แสดงพฤติกรรมอันพึงประสงค์คือ มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนครูที่มาร่วมรับการฝึกอบรมด้วยกันและพร้อมที่จะร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ให้สำเร็จ</p>	<p>4. มีความจำเป็นที่ต้องสร้างเสริมคุณธรรมเพื่อให้ครูเกิดกำลังใจในการสอนนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ</p>
<p>4. นำวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการฝึกอบรมไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในโรงเรียนประถมศึกษา</p>	<p>5. การฝึกอบรมครูเฉพาะจุด เฉพาะเรื่องไม่สามารถเกิดผลทันกับความต้องการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู</p>
<p>5. วิเคราะห์และปรับปรุงข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของคุณให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น</p>	<p>ทั้งประเทศ</p>
<p>6. ประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนในการจัดกิจกรรมและบริการที่ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนอย่างได้ผล</p>	

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ ใช้ความจำเป็นในการฝึกอบรมซึ่งเป็นปัญหาหรือข้อขัดข้องของครูและนักเรียนที่อาจจะแก้ไขได้ด้วยการฝึกอบรมเป็นหลัก และวิเคราะห์รายละเอียดของวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมทั้ง 6 ข้อ ว่ารายข้อเป็นวัตถุประสงค์ของ

การฝึกอบรมที่ถูกกำหนดขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาซึ่งถือเป็นความจำเป็นในการฝึกอบรมโดยใช้แบบวิเคราะห์* ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า

ความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อ 1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมข้อ 1. คือครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้จึงต้องจัดการอบรม เพื่อให้ครูสามารถอธิบายแนวคิดและสาระสำคัญของ การนำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ชัดเจน

ความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อ 2 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมข้อ 4 และ 5 คือ ครูต้องการแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง จึงต้องจัดการอบรมโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูนำวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการฝึกอบรมไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งยังรู้จักวิเคราะห์และปรับปรุงข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อ 3 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมข้อ 4, 5 และ 6 คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และมีความแตกต่างกันมากตามสภาพภูมิศาสตร์ และขนาดของโรงเรียน ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เป็นสำคัญ จึงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เพื่อให้ครูนำวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการฝึกอบรมไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในโรงเรียนประถมศึกษา รู้จักวิเคราะห์และปรับปรุงข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนในการจัดกิจกรรมและบริการที่ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนอย่างได้ผล

ความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อ 4 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมข้อ 2, 3 และ 4 คือมีความจำเป็นที่ต้องสร้างเสริมคุณธรรม เพื่อให้ครูเกิดกำลังใจในการสอนนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่ให้ครูแสดง

* ดูรายละเอียดของการวิเคราะห์ในภาคผนวก จ. หน้า 106

ความรู้สึกหรือความสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ บทบาทและคุณธรรมของครูได้ตามความเป็นจริงและสามารถแสดงความมั่นใจภูมิใจในสถานภาพวิชาชีพครู วัตถุประสงค์ที่ให้ครูแสดงพฤติกรรมอันพึงประสงค์ คือมีความสัมพันธ์อันดีกับ เพื่อนครูที่มาช่วยรับการฝึกอบรมด้วยกัน และพร้อมที่จะร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ให้สำเร็จ และวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่ต้องการให้ครูนำวิธีการและ เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการฝึกอบรมไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ในโรงเรียนประถมศึกษา

ความจำเป็นในการฝึกอบรมข้อ 5 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมข้อ 3 และ 6 คือการฝึกอบรมครู เฉพาะจุดใน เฉพาะ เรื่อง ไม่สามารถเกิดผลทันกับความต้องการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูทั่วประเทศ จึงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เพื่อให้ครูแสดงพฤติกรรมอันพึงประสงค์คือ มีความสัมพันธ์อันดีกับ เพื่อนครูที่มาช่วยรับการฝึกอบรมด้วยกัน และพร้อมที่จะร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ให้สำเร็จ และ เพื่อให้ครูประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนในการจัดกิจกรรมและบริการที่ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนอย่างได้ผล

ผลการวิเคราะห์จึงสรุปได้ว่าวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมสอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมทุกข้อ ซึ่งเป็นไปตาม เกณฑ์การประเมิน แสดงว่ากระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนในชั้นกำหนด วัตถุประสงค์ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เพื่อปรับปรุงสภาพปัญหาอัน เนื่องมาจากตัวครูให้ดีขึ้น ทุกสภาพปัญหาที่ถือว่าเป็นความจำเป็นในการฝึกอบรมครูประถมศึกษาครั้งนี้

1.2 ผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดเตรียมการฝึกอบรม เปรียบเทียบกับระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากล วิเคราะห์จากเอกสารหลักสูตรการอบรมของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและคณะปฏิบัติงานโครงการปรากฏผลดังตาราง

ตารางที่ 9 การจัดเตรียมการฝึกอบรม เปรียบเทียบกับระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากล

ระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากล	สภาพการจัดเตรียมการฝึกอบรม	
	มีการจัดเตรียม	ไม่มีการจัดเตรียม
1. กำหนดความจำเป็นของการฝึกอบรม	✓	
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม	✓	
3. สร้างเครื่องมือสำหรับประเมินระบบการฝึกอบรม	✓	
4. การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน	✓	
5. การเลือกและจัดลำดับเนื้อหาสาระในหลักสูตร	✓	
6. กำหนดเทคนิควิธีในการฝึกอบรม	✓	
7. กำหนดอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	✓	
8. การผลิตเอกสารในการฝึกอบรม	✓	
9. การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม	✓	
10. การคัดเลือกวิทยากร	✓	
11. การประเมินโครงการฝึกอบรมและติดตามผล	✓	

จากตารางที่ 9 จะเห็นได้ว่าโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนมีการจัดเตรียมการฝึกอบรมตามระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากลทั้ง 11 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดของการจัดเตรียมขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรม ได้มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานโดยคณะปฏิบัติงาน 7 คนและนิสิตปริญญาโทภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 18 คน ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2527 โดยคณะทำงานชุดนี้ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่อง

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา

1.2 วิเคราะห์ผลการวิจัยและ เอกสาร เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ใน โรงเรียน ประถมศึกษา

1.3 สํารวจสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ใน โรงเรียน ประถมศึกษา

1.4 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการฝึกอบรมครูประถมศึกษา

1.5 วิเคราะห์หลักสูตรการจัดฝึกอบรมครูประถมศึกษา เกี่ยวกับการใช้

หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อมูลเบื้องต้นนี้ได้จัดทำเป็นเอกสารจำนวน 3 เล่ม เมื่อใช้ในการประชุมระดม ความคิดของผู้เชี่ยวชาญ และสามารถกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรมของโครงการปรับปรุง ประสิทธิภาพการเรียนการสอนได้ดังนี้

1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
  2. ครูต้องการแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียน เป็นศูนย์กลาง
  3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่ เป็นที่น่าพอใจและมีความแตกต่างกันมากตามสภาพภูมิศาสตร์และขนาดของโรงเรียน
  4. มีความจำเป็นที่ต้องสร้างเสริมคุณธรรม เพื่อให้ครูเกิดกำลังใจในการสอน นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
  5. การฝึกอบรมครูเฉพาะจุดในเฉพาะเรื่อง ไม่สามารถเกิดผลทันกับความ ต้องการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูทั่วประเทศ
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ได้กำหนดขึ้นสอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมทุกประการ โดยกำหนดว่า เมื่อครู ประถมศึกษาได้ศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเองครบถ้วนแล้ว จะเกิดประสพการณ์ตามวัตถุประสงค์ ต่อไปนี้

2.1 อธิบายแนวคิดและสาระสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ได้ชัดเจน

2.2 บรรยายและแสดงความรู้สึกรู้สึก หรือความสำนึกของตนต่อหน้าที่ ความรับผิดชอบ บทบาทและคุณธรรมของครูได้ตามความเป็นจริง และสามารถแสดงความ มั่นใจและภูมิใจในสถานภาพของวิชาชีพครู

2.3 แสดงพฤติกรรมอันพึงประสงค์ คือมีความสัมพันธ์อันดีกับ เพื่อนครูที่มาร่วมรับการฝึกอบรมด้วยกันและพร้อมที่จะร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ให้สำเร็จ

2.4 นำวิธีการและ เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการฝึกอบรม ไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ในโรงเรียนประถมศึกษา

2.5 วิเคราะห์และปรับปรุงข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.6 บรรลุงานกับผู้บริหารโรงเรียนในการจัดกิจกรรมและบริการที่ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนอย่างได้ผล

3. สร้างเครื่องมือสำหรับประเมินระบบการฝึกอบรม ในเรื่องของการประเมินโครงการนั้น ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการประเมินโครงการขึ้น ประกอบด้วยอาจารย์และคณะทำงานจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีผู้เชี่ยวชาญทางการประเมินโครงการเป็นผู้บริหารงาน การประเมินโครงการนี้จึง เป็นการประเมินจากบุคคลภายนอก ทำให้ผลการประเมินมีความ เป็นกลางและ เชื่อถือได้สูง คณะกรรมการประเมินโครงการได้สร้างเครื่องมือสำหรับประเมินระบบฝึกอบรมขึ้น ตามหลักสูตรการฝึกอบรมที่จัดทำขึ้นในโครงการ

3 หลักสูตรการฝึกอบรมคือ การฝึกอบรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมต้นแบบ การฝึกอบรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมระดับจังหวัด และการฝึกอบรมนักร้อง ดังนี้

3.1 การฝึกอบรม เข้มผู้ดำเนินการฝึกอบรมต้นแบบ มีเครื่องมือสำหรับประเมิน คือ แบบสอบถามความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3.2 การฝึกอบรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมระดับจังหวัด มีเครื่องมือสำหรับประเมินคือแบบสอบถามความคิดเห็นในการฝึกอบรม นอกจากนี้คณะปฏิบัติงานยังสร้างแบบประเมินประจำวัน เพื่อนำผลการประเมินในแต่ละวันมาปรับปรุงการฝึกอบรมในขณะดำเนินการฝึกอบรม

3.3 การฝึกอบรมนักร้องให้แก่ครูประถมศึกษา มีเครื่องมือสำหรับประเมินคือ

3.3.1 แบบวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับความจำเป็นในการฝึกอบรม

3.3.2 แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในขณะฝึกอบรม

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม.

- 3.3.4 แบบสอบถามความ เชื่อ เกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนของครู
- 3.3.5 แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม
- 3.3.6 แบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3.3.7 แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูหลัง

ฝึกอบรม 2 เดือน

- 3.3.8 แบบสัมภาษณ์นักเรียน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียน

การสอนของครู

เครื่องมือที่ใช้ประเมินระบบฝึกอบรมนี้ ใช้กับจุดฝึกอบรมที่ได้รับการคัดเลือกทั้ง

6 ภาคทั่วประเทศ

4. การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน คณะกรรมการประเมิน โครงการได้ กำหนดเกณฑ์ในการประเมินควบคู่กับ เครื่องมือที่ใช้ประเมินระบบการฝึกอบรม โดยมี รายละเอียดของ เกณฑ์การประเมินโครงการในการฝึกอบรมนำร่อง คือ

- 4.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมมีความสอดคล้องกับความ จำเป็นในการฝึกอบรมทุกข้อ
- 4.2 ดำเนินการจัดเตรียมการฝึกอบรมครบถ้วนตามกระบวนการฝึกอบรม ที่เป็นสากล 11 เกณฑ์
- 4.3 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมทุกกิจกรรมของ กำหนดการฝึกอบรมทั้ง 5 วัน
- 4.4 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่ำร้อยละ 75 มีความพึงพอใจที่ดีต่อการ ฝึกอบรมในทุกข้อของแบบสอบถามความพึงพอใจ
- 4.5 ค่ามัชฌิม เลขคณิตหลังการฝึกอบรมของความ เชื่อ เกี่ยวกับแนวพัฒนา การเรียนการสอนมากกว่าค่ามัชฌิม เลขคณิตก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
- 4.6 ค่ามัชฌิม เลขคณิตหลังการฝึกอบรมของคะแนนความรู้มากกว่าค่ามัชฌิม เลขคณิตก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 15 ของคะแนน เดิม
- 4.7 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ที่ตั้งไว้อย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนกิจกรรมที่ระบุในโครงการฝึกอบรม

การประเมินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนตามการฝึกอบรม นำร่องได้มีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินไว้อย่างละเอียดโดยคณะกรรมการประเมินโครงการ และคณะปฏิบัติงานโครงการได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้จัดทำเกณฑ์ประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วยเกณฑ์ประเมินพฤติกรรมการสอนของครู เกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและ เกณฑ์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน แต่ปรากฏว่าการจัดทำเกณฑ์ดังกล่าวไม่สามารถจัดทำให้แล้วเสร็จได้ เนื่องจากเป็นงานใหญ่ ต้องใช้บุคลากรและ เวลา มาก ทั้งยังต้องมีการดำเนินงานที่ละเอียด และเป็นระบบมากกว่าที่เป็นอยู่ จึงมิได้มีการจัดทำเกณฑ์ดังกล่าว

5. การเลือกและจัดลำดับเนื้อหาสาระในหลักสูตร หลักสูตรการฝึกอบรมของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนคือ เนื้อหาสาระทั้งหมดของชุดฝึกอบรม 20 เล่ม ซึ่งมีขั้นตอน การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม คือ

5.1 การศึกษา วิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

5.2 การรวบรวมความเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

5.2.1 การบรรยายของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับเรื่อง

5.2.1.1 การจัดการศึกษาทางไกลโดยใช้สื่อประสม

5.2.1.2 การสร้างและใช้บทเรียนสำเร็จรูป

5.2.1.3 วิธีการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมที่ได้ผล

5.2.1.4 การใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน

5.2.2 การประชุมโต๊ะกลม เพื่อเสนอแนะหัวข้อของหลักสูตรและวิธีการฝึกอบรมครูประถมศึกษา

5.2.3 การประชุมระดมความคิด เพื่อพิจารณาและเสนอแนะหัวข้อเรื่องที่ต้องมีในหลักสูตรการฝึกอบรมครูประถมศึกษา

5.2.4 การประเมินค่าหัวข้อเรื่องและแนวคิดในเนื้อหาของหลักสูตร โดยคณะที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง

5.3 การประชุมคณะปฏิบัติงาน เลือกหัวข้อเรื่อง วิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญกำหนดขอบข่ายและกำหนดลำดับเนื้อหา ปรับปรุงและเขียนเนื้อหา ตลอดจนแนวคิด

เพื่อใช้เป็นหลักสูตรการฝึกอบรม

การคัดเลือกและจัดลำดับ เนื้อหาสาระในหลักสูตรจัดทำอย่างมีระบบ เป็นขั้นตอน
อย่างมาก ทั้งนี้ เนื่องจาก เนื้อหาสาระทั้งหมดของหลักสูตรการฝึกอบรมต้อง เขียน เรียบ เรียงขึ้น
เป็นชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง จึงต้องละเอียดรอบคอบและคำนึงถึงผู้ เข้ารับการฝึกอบรมที่จะ
สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนได้

6. กำหนด เทคนิควิธีในการฝึกอบรม ได้มีการกำหนด เทคนิควิธีดังนี้

6.1 จัดช่วงเวลาในการฝึกอบรมออกเป็น 3 ช่วงคือ

ช่วงที่ 1 ครูศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเองประกอบสื่อ เสริม ณ
หน่วยฝึกอบรม ใช้เวลา 3 วัน

ช่วงที่ 2 ครูนำแบบฝึกปฏิบัติในชุดฝึกอบรมไปปฏิบัติที่โรงเรียน
ใช้เวลา 10 วัน

ช่วงที่ 3 ครูนำผลการฝึกปฏิบัติมารายงาน ณ หน่วยฝึกอบรม
เดิม ใช้เวลา 2 วัน

6.2 กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรม คือ

6.2.1 การศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเองจำนวน 20 เล่ม

6.2.2 การศึกษาเทปโทรทัศน์ 10 เรื่อง

6.2.3 การศึกษาสไลด์ 10 เรื่อง

6.2.4 การศึกษาจากแผ่นโปร่งใสสรุปสาระสำคัญ 20 เรื่อง

6.2.5 การรายงานผลการฝึกปฏิบัติที่โรงเรียน ณ หน่วยฝึกอบรม

6.2.6 ปฏิบัติกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมและกิจกรรมสร้างเสริม
บรรยากาศได้แก่ กิจกรรมแรกพบ กิจกรรมยามเช้า กิจกรรมสลับ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม กิจกรรมประเมินผลและกิจกรรมอำลา
รวมประมาณ 20 กิจกรรม

เทคนิควิธีที่เป็นหลักในการฝึกอบรมคือ การศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง 20
เล่ม ซึ่งจะศึกษา ณ หน่วยฝึกอบรมช่วงแรก 12 เล่ม และศึกษานอกหน่วยฝึกอบรมอีก
8 เล่ม การเน้นที่กิจกรรมการฝึกอบรมตนเอง ทำให้ไม่มีบทบาทของวิทยากรในการ
ฝึกอบรม มีแต่บทบาทของผู้ดำเนินการฝึกอบรมที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ จัดกิจกรรมและ

อำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม

7. กำหนดอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม เฉพาะการฝึกอบรมนำร่อง
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้กำหนดไว้ดังนี้

7.1 อุปกรณ์ในการฝึกอบรม ประกอบด้วย

7.1.1 สื่อหลัก คือชุดฝึกอบรมด้วยตนเองจำนวน 73 ชุด ชุดละ
20 เล่ม เพื่อมอบให้แก่ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 73 คน ในจุดฝึกอบรม ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

7.1.2 สื่อเสริม คือเทปโทรทัศน์จำนวน 10 เรื่อง สไลด์จำนวน
10 เรื่องและแผ่นโปรงใสสรุปสาระสำคัญจำนวน 20 แผ่น สำหรับเทปโทรทัศน์และสไลด์นั้น
ในการฝึกอบรมนำร่องไม่สามารถจัดทำได้สำเร็จทันเวลา คณะปฏิบัติงานแก้ปัญหาโดยการ
ยืม เทปโทรทัศน์และสไลด์ที่มีเนื้อหาคล้ายกันจากหน่วยงานต่าง ๆ มาใช้ในการฝึกอบรม
ซึ่งมี เทปโทรทัศน์บางเรื่องยืมเกินไปและไม่น่าสนใจ

7.1.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในหน่วยฝึกอบรม ประกอบด้วย เครื่องเล่นเทป
โทรทัศน์ 1 เครื่อง เครื่องรับโทรทัศน์ 4 เครื่อง เครื่องฉายสไลด์ 1 เครื่อง เครื่อง
ฉายข้ามศีรษะ 1 เครื่อง จอรับภาพ 1 หลัง ป้ายนิเทศ และวัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ

การกำหนดรายละเอียดของอุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งชนิดและปริมาณได้กำหนด
ไว้ในการวางแผนการฝึกอบรมในคู่มือผู้ดำเนินการฝึกอบรมอย่างชัดเจน

7.2 ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมนำร่อง ที่อำเภอภูมทาวปี จังหวัดอุดรธานี
มีรายละเอียดของค่าใช้จ่าย ดังนี้

	ช่วงสามวันแรก	ช่วงสองวันหลัง
ค่าเบี้ยเลี้ยง	20,370	14,740
ค่าที่พัก	16,220	11,610
ค่าพาหนะ	17,900	16,589
ค่าเครื่องดื่ม	1,812	1,210
ดอกไม้ธูปเทียน	400	400
วัสดุ	1,540	1,540
น้ำมัน	940	788

	ช่วงสามวันแรก	ช่วงสองวันหลัง
ระวางชนของ	278	-
รวม	59,460	46,885

ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายของ เบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก และค่าพาหนะ เนื่องจก มีการจ่ายค่า เบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะให้แก่ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมนับแต่ผู้ดำเนินการ ฝึกอบรมต้นแบบ ผู้สังเกตการณ์ระดับจังหวัดและผู้เข้ารับการฝึกอบรม และเมื่อรวมงบประมาณ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการฝึกอบรมนําร่องแล้วใช้งบประมาณทั้งหมด 106,345 บาท ซึ่งเป็น งบประมาณที่ได้กำหนดไว้ เพื่อใช้ในการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

8. การผลิตเอกสารในการฝึกอบรม โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพ การเรียนการสอน เป็นโครงการที่เน้นการฝึกอบรมด้วยตนเอง ดังนั้น การจัดทำเอกสาร เพื่อใช้ในการฝึกอบรม จึงเป็นงานหลัก เอกสารที่ต้องจัดทำโดยใช้งบประมาณอย่างมาก คือชุดฝึกอบรมด้วยตนเองจำนวนชุดละ 20 เล่ม เพื่อให้กับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติจำนวน 329,374 คน โดยให้ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง แก่ครูที่ผ่าน การฝึกอบรมคนละ 1 ชุด ทำให้ต้องใช้จ่ายงบประมาณถึง 21,000,000 บาท เพื่อใช้ในการผลิตเอกสารในการฝึกอบรมนี้

สำหรับการฝึกอบรมนําร่อง ได้มีการผลิตเอกสารในการฝึกอบรม คือ

8.1 ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง

8.2 แผ่นปลิวประชาสัมพันธ์โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียน การสอน

8.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการฝึกอบรมนําร่อง

9. การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในการฝึกอบรมนําร่อง เพื่อเป็นตัวอย่าง ในการไปฝึกอบรมต่อของผู้ดำเนินการฝึกอบรมระดับจังหวัดและ เป็นการทดลองกระบวนการ นี้ การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้วิธีคัดเลือกแบบ เจาะจง (purposive sampling) ตามเกณฑ์นี้ คือ

9.1 เป็นจังหวัดที่มีสภาพภูมิศาสตร์ ความเป็นอยู่ของประชากร อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ อีกทั้งเป็นจังหวัดที่มีสภาพปัจจุบันและปัญหาทางการเรียนการสอนในโรงเรียนประถม

ศึกษาล้ายคลึงกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นส่วนใหญ่

9.2 เป็นอำเภอที่มีลักษณะกึ่งชุมชนเมือง และกึ่งชุมชนชนบท การคมนาคมสะดวก

9.3 เป็นกลุ่มโรงเรียนที่ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก เป็นส่วนใหญ่ มีสถานที่สำหรับการฝึกอบรม รวมถึงบริการทางโสตทัศนูปกรณ์

การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงเริ่มต้นที่จังหวัดที่เหมาะสมคือ อุดรธานี อำเภอที่เป็นไปตามเกณฑ์คือ อำเภอกุมภวาปี และกลุ่มโรงเรียนที่เหมาะสมคือ กลุ่มสืออินมะข่า ซึ่งครูทุกคนในกลุ่มโรงเรียนนี้จำนวน 73 คน ต้องเข้ารับการฝึกอบรมนําร่อง และถือเป็นตัวแทนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้รับการคัดเลือกอย่างดีตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

10. การคัดเลือกวิทยากร การฝึกอบรมตามกระบวนการของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกอบรมตนเองนั้น ไม่มีบทบาทของวิทยากรผู้ให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยตรง แต่มีบทบาทของผู้ดำเนินการฝึกอบรมมาช่วยแนะนำจัดกิจกรรมและเตรียมการฝึกอบรมแทน ในการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรมต้นแบบคือ คณะปฏิบัติงานโครงการจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นคณะปฏิบัติงานโครงการส่วนหนึ่งของจำนวนทั้งหมด 16 คน และคณะปฏิบัติงานโครงการทั้ง 16 คนนี้ เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือ 4 คน และผู้อำนวยการโครงการคัดเลือกด้วยตนเองอีก 12 คน จากผู้สมัครทั้งหมดประมาณ 140 คน

ผู้อำนวยการโครงการมีวิธีคัดเลือกคณะปฏิบัติงาน โดยให้ผู้สมัครกรอกแบบฟอร์มรายงานข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และประเมินตนเองว่ามีความสามารถในด้านต่าง ๆ เพียงใด ซึ่งมีทั้งคำถามปลายปิดและปลายเปิด แล้วสัมภาษณ์ผู้สมัครทุกคนด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง เกณฑ์ที่ผู้อำนวยการโครงการใช้คัดเลือกคณะปฏิบัติงานคือ

10.1 คณะปฏิบัติงานต้องประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น จิตวิทยา การจัดกิจกรรมการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา การประถมศึกษา เป็นต้น และต้องจบการศึกษาระดับปริญญาโท

10.2 คณะปฏิบัติงานต้องประกอบด้วยผู้ที่มีมาจากภูมิภาคต่างกัน

10.3 คณะปฏิบัติงานต้องประกอบด้วยผู้ที่มีวัยและประสบการณ์แตกต่างกัน

10.4 คณะปฏิบัติงานต้อง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพ เหมาะสมที่จะ เป็นวิทยากร การอบรมได้

ผู้อำนวยการโครงการสามารถคัดเลือกคณะปฏิบัติงานได้ตาม เกณฑ์ทุกประการ คณะปฏิบัติงานมีจำนวนทั้งหมด 16 คน เป็นชาย 10 คน หญิง 6 คน อายุระหว่าง 26-48 ปี มาจากภาคเหนือ 3 คน ภาคกลาง 6 คน ภาคใต้ 3 คน ภาคตะวันออก 1 คน และภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 3 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทการประถมศึกษา 10 คน จิตวิทยา 1 คน ภูมิศาสตร์ 1 คน การสอนวิทยาศาสตร์ 1 คน ภาษาตะวันออก 1 คน การสอนสังคม ศึกษา 1 คน และภาษาไทย 1 คน

ในการฝึกอบรมนำร่องผู้อำนวยการโครงการได้คัดเลือกคณะปฏิบัติงานให้ทำ หน้าที่ผู้ดำเนินการฝึกอบรมต้นแบบตามภูมิลำเนาของตนอีกครั้งหนึ่ง โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่ม ละ 5 คน แต่ละกลุ่มต้องรับผิดชอบการฝึกอบรมนำร่อง 2 ภาคภูมิศาสตร์คือ กลุ่มที่ 1 จัดฝึกอบรมนำร่องในภาคกลางและภาคเหนือ กลุ่มที่ 2 จัดฝึกอบรมนำร่องในภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกลุ่มที่ 3 จัดฝึกอบรมนำร่องในภาคตะวันตกและภาคใต้ จึงถือได้ว่าโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนมีการคัดเลือกวิทยากรหรือ การคัดเลือกผู้ดำเนินการฝึกอบรมอย่างมีระบบ มีหลักเกณฑ์การคัดเลือกที่ชัดเจน มีวิธีการ คัดเลือกที่เหมาะสม นับเป็นการคัดเลือกวิทยากรที่ดี

1.1. การประเมินโครงการฝึกอบรมและติดตามผล ในขั้นตอนนี้ถือได้ว่า

โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน เห็นความสำคัญของการประเมินโครงการ ฝึกอบรมและติดตามผลเป็นอย่างมาก เนื่องจากได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน โครงการขึ้นอีกคณะหนึ่ง เป็นคณะทำงานแยกต่างหากจากคณะปฏิบัติงานโครงการ ใช้การ ประเมินในลักษณะของการประเมินจากบุคคลภายนอก ซึ่งเมื่อประเมินผลสรุปออกมาทำให้ มีความเชื่อถือได้สูง การทำงานของคณะกรรมการประเมินโครงการนั้น คาบเกี่ยวกับการ ประเมินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน เฉพาะการฝึกอบรมนำร่องของคณะ ผู้วิจัย 6 คน เนื่องจากมีการนำผลการประเมินการฝึกอบรมรวม 6 ภาคทั่วประเทศไปใช้ ในการรายงานผลการประเมินด้วย

การประเมินโครงการฝึกอบรมมีการประเมินหลายด้าน ดังนี้ การประเมินผลการ เรียนรู้ การประเมินความ เชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอน การประเมินความพึงพอใจ

ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม การสังเกตพฤติกรรมในขณะที่ฝึกอบรม และมีการติดตามผล ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังจากรับการอบรมไปแล้ว เป็นเวลา 2 เดือน ซึ่งผู้วิจัยได้เข้าไปใน โรงเรียนต่าง ๆ ของกลุ่มสื่ออินมะฆ่า โดยไปสอบถามครู สังเกตครู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนและสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อติดตามผลดูว่าครูได้นำความรู้ที่ได้รับจากการ ฝึกอบรมไปใช้หรือไม่ และสอบถามครูเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียนของนักเรียนด้วย ระยะเวลาที่ผู้วิจัยไปติดตามผลการฝึกอบรมนี้ใช้เวลาประมาณ 1 เดือน จึงนับได้ว่า ขั้นตอน การประเมินโครงการและติดตามผลนี้ได้จัดทำอย่างละเอียดและมีการรายงานผลการประเมิน โครงการตั้งแต่กระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมไปจนกระทั่งถึงการติดตามผลการนำ ความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูที่เข้ารับการฝึกอบรมนําร่อง ให้แก่สำนักงานคณะ กรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อใช้ในการปรับปรุงโครงการ

การจัดเตรียมกระบวนการฝึกอบรมทั้ง 11 ขั้นตอนนี้ โครงการปรับปรุง ประสิทธิภาพการเรียนการสอนมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกันทั้ง 11 ขั้นตอน เป็นอย่างดี นับแต่การกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรมแล้วจึงหาวิธีการแก้ปัญหาที่ถือเป็นความจำเป็น ในการฝึกอบรม โดยการคัดเลือกคณะปฏิบัติงานโครงการ ซึ่งเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ ของการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมทุกประการ จากนั้นคณะปฏิบัติงาน เป็นผู้คัดเลือกและจัดลำดับ เนื้อหาสาระของหลักสูตร กำหนดเทคนิควิธีในการฝึกอบรม กำหนด อุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ดำเนินการเกี่ยวกับการผลิตเอกสารในการฝึกอบรม และคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องโดยเน้นกระบวนการฝึกอบรมด้วยตนเอง เป็นหลัก ขั้นตอนต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องกันและสอดคล้องกับขั้นตอนการ ประเมินโครงการฝึกอบรมที่มีการประเมินการบริหารโครงการ การประเมินหลักสูตร การประเมินการฝึกอบรมและการติดตามผล การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของครู ที่เข้ารับการฝึกอบรมนําร่อง ซึ่งมีการกำหนด เกณฑ์และ เครื่องมือในการประเมินที่สอดคล้อง กัน และการจัดเตรียมกระบวนการฝึกอบรมทั้ง 11 ขั้นตอนนี้มี เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน โครงการรับความช่วยเหลือทำหน้าที่ด้านธุรการให้แก่คณะปฏิบัติงาน โครงการอีกส่วนหนึ่งด้วย

กล่าวโดยสรุปผลการประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมปรากฏว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมสอดคล้องกับความจำเป็นในการฝึกอบรมทุกประการ และโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนได้ดำเนินการจัดเตรียมการฝึกอบรม

ครบตามกระบวนการฝึกอบรมที่เป็นสากลทั้ง 11 ขั้นตอน ซึ่งในการจัดเตรียมการฝึกอบรมแต่ละขั้นตอนนี้มีสภาพการดำเนินงานที่ดีมีกฎเกณฑ์ที่ละเอียด เป็นระบบขั้นตอนและมีความสอดคล้องกันในแต่ละขั้นตอน เป็นอย่างดี

2. ผลการประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในขณะรับการฝึกอบรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กระบวนการฝึกอบรมนําร่องได้จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 7 มิถุนายนถึงวันที่ 23 มิถุนายน 2528 สถานที่ฝึกอบรมที่ใช้ในการฝึกอบรมช่วงแรก 3 วันและช่วงที่สอง 2 วันคือ หอประชุมอำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในขณะฝึกอบรม พบว่า

2.1 ผลการประเมินพฤติกรรมการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่หนึ่ง ซึ่งจัดการฝึกอบรมขึ้นในวันที่ 7 มิถุนายน 2528

ตารางที่ 10 ค่าร้อยละของจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่หนึ่ง

กิจกรรมตามกำหนดการฝึกอบรม	จำนวนผู้เข้ารับ การฝึกอบรมทั้งหมด	จำนวนผู้เข้า ร่วมกิจกรรม	ร้อยละ
1. การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนด	73	72	98.63
2. การรับการปฐมพยาบาลและพียงคำชี้แจงวิธีศึกษาชุดฝึกอบรม	73	73	100
3. การทำแบบทดสอบก่อนฝึกอบรม	73	73	100
4. การเข้าร่วมกิจกรรมแรกพบ	73	71	97.26
5. การศึกษาชุดฝึกอบรม เล่มที่ 1	73	73	100
6. การศึกษาเทปโทรทัศน์ เรื่องคุณธรรมของรัฐ	73	73	100
7. การศึกษาชุดฝึกอบรม เล่มที่ 2	73	73	100
8. การศึกษาสไลด์ เรื่องเจตนารมณ์ของหลักสูตร	73	73	100

ตารางที่ 10 (ต่อ)

กิจกรรมตามกำหนดการฝึกอบรม	จำนวนผู้เข้ารับ การฝึกอบรมทั้งหมด	จำนวนผู้เข้า ร่วมกิจกรรม	ร้อยละ
9. การศึกษาชุดฝึกอบรม เล่มที่ 3	73	73	100
10. การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ	73	71	97.26
11. การเข้าร่วมกิจกรรมประ เหมินผล ประจำวัน	73	73	100

จากข้อมูลในตารางที่ 10 พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน เข้าร่วมกิจกรรม การฝึกอบรมทุกกิจกรรมโดยคิดเป็นค่าร้อยละ 100 การมาเข้ารับการฝึกอบรมมีครู 1 คน มาซักว่ากำหนด เวลาการฝึกอบรม และกิจกรรมที่ต้องดูจากที่นี้ เพื่อแสดงท่าทางหรือ เล่น เกมการแข่งขันมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม 2 คนไม่ เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากสภาพร่างกาย ไม่ปกติคือ คนหนึ่ง เข้า เฝือกที่แขนและอีกคนหนึ่งขาพิการ จึงถือได้ว่าการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่หนึ่งนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน เข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรม 10 กิจกรรม จาก กิจกรรมการฝึกอบรมทั้งหมด 11 กิจกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ความราบรื่นของกิจกรรมการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่หนึ่ง

รายการกิจกรรม	ความราบรื่น					หมายเหตุ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. กิจกรรมแรกพบ				X		เครื่องขยายเสียงไม่ชัดเจน
2. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 1					X	ส่วนใหญ่เป็นครูหนุ่มสาว มีความพร้อมในการอ่านสูง
3. เทปโทรทัศน์ เรื่อง คุณธรรมของครู					X	ให้เสียงจากเทปออกทางลำโพง ขยายเสียง
4. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 2					X	ครูสนใจและตั้งใจศึกษา
5. สไลด์ เรื่อง เจตนาารมณ์ของหลักสูตร				X		ภาพไม่ชัดเจน
6. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 3					X	ครูสนใจและตั้งใจศึกษา
7. กิจกรรมนันทนาการ					X	

จากตารางที่ 11 กิจกรรมส่วนใหญ่สามารถจัดดำเนินการได้ราบรื่นในระดับมากและมากที่สุด ไม่มีอุปสรรคและข้อขัดข้องใด ๆ และผู้ดำเนินการฝึกอบรมได้พยายามแก้ไขปัญหาของสื่อเสริมบางประการ คือ การถ่ายทอดเสียงจากเทปโทรทัศน์ให้ออกทางลำโพงขยายเสียง เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฟังเสียงได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม พอใจ และให้ความสนใจต่อการศึกษาจากเทปโทรทัศน์มาก สำหรับสไลด์ที่ฉายแล้ว ภาพไม่ชัดเจนเป็นผลให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมพอใจและสนใจน้อยลง

ตารางที่ 12 สภาพการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่หนึ่ง

รายการกิจกรรม	เป็นไปตามแผน					หมายเหตุ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. กิจกรรมแรกพบ					X	-
2. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 1				X		มีผู้ศึกษาไม่ทันเวลา 4 คน
3. เทปโทรทัศน์ เรื่องคุณธรรมของครู	X					เปลี่ยน เป็น เรื่องบุษนิยบุคคล
4. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 2				X		มีผู้ศึกษาไม่ทันเวลา 16 คน
5. สไลด์ เรื่องเจตนาธรรมของหลักสูตร	X					เปลี่ยน เป็น เรื่อง หลักสูตรยาว 6 นาที
6. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 3				X		มีผู้ศึกษาไม่ทันเวลา 6 คน
7. กิจกรรมนันทนาการ					X	-

จากตารางที่ 12 กิจกรรมที่สามารถจัดดำเนินการได้ตามแผนมากที่สุดคือ กิจกรรมแรกพบและกิจกรรมนันทนาการ การศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 1, 2 และ 3 มีผู้รับการฝึกอบรมศึกษาไม่ทันเวลา การศึกษาเทปโทรทัศน์และสไลด์เป็นไปตามแผนน้อยที่สุด เนื่องจากจัดทำเทปโทรทัศน์และสไลด์ไม่ทันตามกำหนดการฝึกอบรม จึงต้องเปลี่ยน เป็น เรื่องอื่นที่ใกล้เคียงกัน และบางเรื่องใช้เวลาน้อยกว่าที่กำหนดไว้ สำหรับการสนทนาและช่วยเหลือซึ่งกันและกันนั้น เกิดขึ้นน้อย เนื่องจากในขณะศึกษาชุดฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องศึกษาด้วยตนเอง จึงต้องการสมาธิในการอ่านสูง และในขณะปฏิบัติกิจกรรมแรกพบ กิจกรรมนันทนาการ และการศึกษาสื่อเสริม เป็นการปฏิบัติกิจกรรมพร้อมกัน สภาพของการสนทนาและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจึง เกิดขึ้น ในระดับปานกลางและ ผู้ดำเนินการฝึกอบรมต้นแบบได้พยายามปรับปรุงการฝึกอบรมอยู่ตลอดเวลา เช่น มีการเปิดเพลงสำหรับเด็ก เบา ๆ ในขณะให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาชุดฝึกอบรม

ผลการประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในขณะรับการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่หนึ่ง พบว่า ครูทุกคนปฏิบัติกิจกรรมการฝึกอบรม 10 กิจกรรม และกิจกรรมส่วนใหญ่สามารถ จัดดำเนินการได้อย่างราบรื่น กิจกรรมที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนคือสื่อเสริม เทป โทรทัศน์และสไลด์ ต้องเปลี่ยนเรื่องไป เนื่องจากไม่สามารถจัดทำให้แล้วเสร็จได้ทันตาม กำหนดการฝึกอบรม และกิจกรรมที่มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมบางคนปฏิบัติกิจกรรมไม่ทัน เวลา ตามกำหนดการฝึกอบรม คือ การศึกษาชุดฝึกอบรมทั้ง 3 เล่ม

2.2 ผลการประเมินพฤติกรรมการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่สอง ซึ่งจัดการฝึกอบรม ขึ้นในวันที่ 8 มิถุนายน 2๖28

ตารางที่ 13 ค่าร้อยละของจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ในการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่สอง

กิจกรรมตามกำหนดการฝึกอบรม	จำนวนผู้เข้ารับ การฝึกอบรมทั้งหมด	จำนวนผู้เข้า ร่วมกิจกรรม	ร้อยละ
1. การมา เข้ารับการฝึกอบรมทันตาม กำหนด	73	70	95.89
2. การ เข้าร่วมกิจกรรมยาม เข้า รายงานชุดฝึกอบรม เล่มที่ 4	73	73	100
3. การศึกษาชุดฝึกอบรม เล่มที่ 5	73	73	100
4. การศึกษาสไลด์ เรื่องเตรียมความพร้อม	73	73	100
5. การศึกษาชุดฝึกอบรม เล่มที่ 6	73	73	100
6. การ เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริม คุณธรรม	73	70	95.89
7. การศึกษาชุดฝึกอบรม เล่มที่ 7	73	73	100
8. การศึกษาชุดฝึกอบรม เล่มที่ 8	73	73	100
9. การศึกษา เทปโทรทัศน์ เรื่อง การเรียนที่รำ เริง	73	73	100
10. การ เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ	73	70	95.89
11. การ เข้าร่วมกิจกรรมประเมินผล ประจำวัน	73	73	100

จากตารางที่ 13 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมทุกคนของกิจกรรมส่วนใหญ่คิดเป็นค่าร้อยละได้ 100 ในช่วงเข้ามีผู้มาเข้ารับการฝึกอบรมไม่ทันตามกำหนดเวลา 3 คน และในการปฏิบัติกิจกรรมที่ต้องลุกจากที่นั่งมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม 3 คนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากตั้งครุฑ แขนเข้าเฟือกและขาพิการ ซึ่งไม่สามารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรม เคลื่อนไหวท่าทางและกิจกรรมที่มีการแข่งขันได้ จึงถือได้ว่ากระบวนการฝึกอบรมในช่วงที่หนึ่ง วันที่สองนี้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน เข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมทุกกิจกรรม

ตารางที่ 14 ความราบรื่นของกิจกรรมการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่สอง

รายการกิจกรรม	ความราบรื่น					หมายเหตุ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. กิจกรรมยามเช้ารายงานชุดฝึกอบรมเล่มที่ 4					x	-
2. ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 5					x	-
3. สไลด์เรื่องเตรียมความพร้อม					x	-
4. ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 6					x	-
5. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม					x	-
6. ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 7					x	-
7. ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 8					x	-
8. เทปโทรทัศน์เรื่องการเรียนที่ร้ายแรง					x	-
9. กิจกรรมนันทนาการ				x		เครื่องขยายเสียงไม่ชัดเจน

จากตารางที่ 14 กิจกรรมการฝึกอบรมในวันนี้มีความราบรื่นในระดับมากที่สุดเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหาอุปสรรคขัดข้องใด ๆ ยกเว้นกิจกรรมนันทนาการ ที่เสียงของผู้ดำเนินการฝึกอบรมไม่ชัดเจน เนื่องจากการทำงานของเครื่องขยายเสียง การศึกษาชุดฝึกอบรม

ในวันนี้ครูเริ่มคุ้นเคยกับการอ่าน สามารถอ่านจบก่อนเวลาที่กำหนดไว้ทำให้การสนทนาภายในกลุ่ม ในขณะศึกษาชุดฝึกอบรมมีมากกว่าวันแรก

ตารางที่ 15 สภาพการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่สอง

รายการกิจกรรม	เป็นไปตามแผน					หมายเหตุ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. กิจกรรมยามเช้ารายงานชุดฝึกอบรม เล่มที่ 4					X	-
2. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 5					X	-
3. สไลด์ เรื่อง เตรียมความพร้อม			X			ไม่ใช่ชุดจริงแต่หาภาพที่ตรงกันมาใช้มาใช้
4. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 6				X		มีผู้ศึกษาไม่ทัน เวลา 13 คน
5. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม					X	-
6. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 7					X	-
7. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 8					X	-
8. เทปโทรทัศน์ เรื่อง การเรียนที่รำแรง	X					เปลี่ยนเป็น เรื่อง การสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ
9. กิจกรรมนันทนาการ					X	-

จากตารางที่ 15 กิจกรรมส่วนใหญ่สามารถจัดดำเนินการได้ตามแผนการฝึกอบรมที่กำหนดไว้ ยกเว้นสื่อเสริมทั้งสไลด์และ เทปโทรทัศน์ ไม่สามารถจัดทำให้แล้วเสร็จได้ทันกับการฝึกอบรมจึงต้องเปลี่ยนแปลงไปจากแผนการฝึกอบรม แต่สไลด์เป็นภาพที่ผู้ดำเนินการฝึกอบรมได้คัดเลือกภาพได้ใกล้เคียงกับชุดที่จะจัดทำขึ้นจึงถือว่าสามารถจัดดำเนินการตามแผนการฝึกอบรมได้ในระดับปานกลาง และการศึกษาชุดฝึกอบรม เล่มที่ 6 มีผู้ศึกษาไม่ทันเวลา สืบเนื่องจากการเข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมช้า เพราะยังศึกษาชุดฝึกอบรมอยู่

การสนทนาและการช่วยเหลือกันมีปานกลาง เนื่องจากในการศึกษาชุดฝึกอบรม ต้องการสมาธิในการอ่านสูง การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมและการจัดกิจกรรมนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติพร้อมกัน การสนทนาจึงน้อย แต่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการสนทากันมากขึ้น กว่าวันแรกของการฝึกอบรม กิจกรรมที่ครูให้ความสนใจมากที่สุดคือกิจกรรมนันทนาการ และจากการรายงานกิจกรรมยาม เข้าพบว่า ครูไม่ศึกษาชุดฝึกอบรมที่ให้อ่าน เป็นการบ้าน

ผลการประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่สองพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรม 10 กิจกรรม กิจกรรมการฝึกอบรมส่วนใหญ่สามารถจัดดำเนินการได้ราบรื่น และเป็นไปตามแผนในระดับมากที่สุด ยกเว้นสื่อเสริมที่เป็นไปตามแผนน้อยที่สุด เนื่องจากจัดทำสื่อเสริมไม่ทัน การฝึกอบรม นำร่องจำเป็นต้องเปลี่ยนสื่อเสริมไปจากแผนการฝึกอบรม เดิม

2.3 ผลการประเมินพฤติกรรมกรรมการฝึกอบรม ช่วงแรก วันที่ 3 ซึ่งจัดฝึกอบรม ในวันที่ 9 มิถุนายน 2528

ตารางที่ 16 ค่าร้อยละของจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่สาม

กิจกรรมตามกำหนดการฝึกอบรม	จำนวนผู้เข้ารับ การฝึกอบรมทั้งหมด	จำนวนผู้เข้า ร่วมกิจกรรม	ร้อยละ
1. การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนด	73	71	97.26
2. กิจกรรมยามเข้ารายงานชุดฝึกอบรม เล่มที่ 9-10	73	71	97.26
3. ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 11	73	73	100
4. เทปโทรทัศน์ เรื่องกลุ่มสัมพันธ์	73	73	100
5. ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 12	73	71	97.26
6. สไลด์ เรื่องการสอนซ่อมเสริม	73	68	93.15
7. ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 13	73	73	100
8. เทปโทรทัศน์ เรื่องสอบเพื่อสอน	73	36	49.32
9. ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 14	73	73	100
10. เข้าร่วมกิจกรรมประเมินผล	73	73	100
11. กิจกรรมอำลา	73	73	100

จากตารางที่ 16 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน เข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมส่วนใหญ่ และมีหลายกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบทุกคน โดยมีผู้มา เข้ารับการฝึกอบรมสายไปกว่ากำหนดการฝึกอบรม 2 คน ซึ่งไม่ปฏิบัติตามกิจกรรมยาม เข้าด้วย เนื่องจาก มาไม่ทัน เวลา การศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 12 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั่งหลับ 2 คน การศึกษา สไลด์ เรื่องการสอนข่าวและ เหตุการณ์ ซึ่งยาว 7 นาที มีผู้ไม่ศึกษา 5 คน เนื่องจากยัง ศึกษาชุดฝึกอบรมไม่ เสร็จ เรียบร้อยและสไลด์สั้นมากจึงไม่ทันได้ศึกษา การดู เทปโทรทัศน์ เรื่องวัตรผลประ เภินผลจำนวนของทั้งผู้ปฏิบัติกิจกรรมและไม่ปฏิบัติกิจกรรม เท่าๆ กัน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมยังศึกษาชุดฝึกอบรม เล่มที่ 13 ไม่จบและหลายคน เคยดู เทป โทรทัศน์ชุดนี้มาก่อน นอกจากนี้การ เสนอ เนื้อหาของ เทปโทรทัศน์ เป็นการบรรยาย เกี่ยวกับ เรื่องการวัตรผลประ เภินผลซึ่งค่อนข้างยาก จาก เหตุผลต่าง ๆ จึงทำให้เทปโทรทัศน์ เรื่องนี้ ไม่น่าสนใจ เท่าที่ควร

ตารางที่ 17 ความราบรื่นของกิจกรรมการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่สาม

รายการกิจกรรม	ความราบรื่น					หมายเหตุ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. กิจกรรมยามเข้ารายงานชุดฝึกอบรมเล่มที่ 9-10					X	-
2. ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 11					X	-
3. เทปโทรทัศน์เรื่องกลุ่มสัมพันธ์					X	-
4. ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 12					X	-
5. สไลด์ เรื่องการสอนซ่อม เสริม					X	-
6. ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 13					X	-
7. เทปโทรทัศน์ เรื่องสอบ เพื่อสอน					X	-
8. ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 14					X	-
9. กิจกรรมอำลา					X	-

จากตารางที่ 17 กิจกรรมทุกกิจกรรมในการฝึกอบรมช่วงแรกวันที่สามนี้รายรับมากที่สุด ไม่มีปัญหาและอุปสรรคใด ๆ สามารถจัดดำเนินการฝึกอบรมได้ทุกกิจกรรม เป็นอย่างดี

ตารางที่ 18 สภาพการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรมช่วงแรก วันที่สาม

รายการกิจกรรม	เป็นไปตามแผน					หมายเหตุ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. กิจกรรมยามเช้ารายงานชุดฝึกอบรม เล่มที่ 9-10			x			ให้เขียนสรุปชุดฝึกอบรมที่อ่านเป็นการบ้าน
2. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 11			x			เริ่มช้ากว่า เวลาที่กำหนดการฝึกอบรม 20 นาที
3. เทปโทรทัศน์ เรื่องกลุ่มสัมพันธ์	x					เปลี่ยน เป็น เรื่องการสอนกลุ่ม สปช.
4. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 12				x		เริ่มช้ากว่า เวลาที่กำหนด. การฝึกอบรม
5. สไลด์ เรื่องการสอนซ่อมเสริม	x					เปลี่ยน เป็น เรื่องการสอนข่าว และ เหตุการณ์ 7 นาที
6. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 13				x		ครูศึกษาไม่ทัน เวลา 61 คน
7. เทปโทรทัศน์ เรื่องสอบ เพื่อสอน	x					เปลี่ยน เป็น เรื่องการวัดผล และ ประเมินผล
8. ศึกษาชุดฝึกอบรม เล่ม 14				x		ครูศึกษาไม่ทัน เวลา 61 คน
9. กิจกรรมอำลา				x		เริ่มช้ากว่า เวลาที่กำหนดไว้

จากตารางที่ 18 สภาพการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมไม่เป็นไปตามแผนในกำหนดการฝึกอบรมที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะ เรื่อง เวลาที่คลาดเคลื่อนไปทุกกิจกรรม ด้วยสาเหตุแรกคือการตรวจสอบการศึกษาชุดฝึกอบรม เป็นการบ้านของผู้ดำเนินการฝึกอบรมต้นแบบนั้นให้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เขียนส่งแทนการประเมินด้วยวาจา ทำให้เกินเวลาไป 20 นาที ซึ่งเป็นผลให้กิจกรรมในช่วงเช้า เวลาคลาดเคลื่อนทุกกิจกรรม อีกสาเหตุหนึ่งคือครูศึกษาชุดฝึกอบรมเกินเวลาที่กำหนดไว้ เป็นผลให้ต้องเลื่อนเวลาออกไปและทำให้การศึกษาจาก

เทปโทรทัศน์และสไลด์นั้น มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนหนึ่งศึกษาและอีกส่วนหนึ่งยังศึกษาชุดฝึกอบรมอยู่ สื่อเสริมที่นำมาใช้ในการฝึกอบรมไม่สามารถจัดดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ทันการฝึกอบรมนำร่อง จึงต้องเปลี่ยนเรื่องไป บางเรื่องใช้เวลาสั้น บางเรื่องยากเกินไป และเป็นบรรยายตลอดเรื่อง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจึงสนใจน้อย ยกเว้น เทปโทรทัศน์ เรื่อง การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตครูแสดงความพอใจและสนใจมาก โดยจดเนื้อเพลง และทิวเรา การอบรมในวันนี้ครูมีการสนทนา และให้ความช่วยเหลือกันและกันมากขึ้น ผู้ดำเนินการฝึกอบรมต้นแบบปรับปรุงกระบวนการฝึกอบรมบางประการ คือสอนร้องเพลงสำหรับเด็กก่อนศึกษาชุดฝึกอบรมและถ่ายภาพจากสไลด์โดยใช้เครื่องถ่ายเทปโทรทัศน์ให้เข้าในจอรับภาพและขยายเสียงออกทางลำโพงขยายเสียง ซึ่งสามารถแก้ปัญหาภาพและเสียงไม่ชัดเจนได้เป็นอย่างดี

ผลการประเมินพฤติกรรมการฝึกอบรมช่วงแรกวันที่ 3 พบว่า มีกิจกรรม 5 กิจกรรมใน 11 กิจกรรมที่ครูเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบทุกคน ทั้งนี้เนื่องจากมาไม่ทันเวลา สภาพร่างกายไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ นอนหลับ และศึกษาชุดฝึกอบรมไม่จบตามกำหนดเวลา เวลาที่จัดกิจกรรมการฝึกอบรมคลาดเคลื่อนจากกำหนดการฝึกอบรมตลอดทุกกิจกรรม ทำให้ไม่เป็นไปตามแผนการฝึกอบรม เรื่อง เวลา นอกจากนี้สื่อเสริมที่นำมาใช้เป็นสื่อที่ไม่ใช่สื่อที่กำหนดไว้ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ความสนใจน้อยกับสื่อเสริมบางเรื่อง อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมในวันนี้ราบรื่นมากที่สุดทุกกิจกรรม

2.4 ผลการประเมินพฤติกรรมการฝึกอบรมช่วงที่สาม วันที่หนึ่ง ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ 22 มิถุนายน 2528 มีผู้ลาเรียน 1 คน จึงถือจำนวนผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดเป็น

72 คน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ค่าร้อยละของจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการฝึกอบรมช่วงที่สาม วันที่หนึ่ง

รายการกิจกรรม	จำนวนผู้เข้ารับ การฝึกอบรมทั้งหมด	จำนวนผู้เข้า ร่วมกิจกรรม	ร้อยละ
1. การมาเข้ารับการฝึกอบรมทันตามกำหนด	72	65	90.28
2. กิจกรรมมาตามนัด	72	65	90.28
3. การรายงานชุดฝึกอบรม เล่ม 1,3,7	72	72	100
4. การฟังสรุปแผ่นโปรงใส เล่ม 1-5	72	72	100
5. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมต้นไม้ มหัศจรรย์	72	69	95.83
6. เทปโทรทัศน์ เรื่องกลยุทธ์การสอน (งดกิจกรรม)	-	-	-
7. การรายงานชุดฝึกอบรม เล่ม 8,9,13	72	72	100
8. การฟังสรุปแผ่นโปรงใส เล่ม 6-10	72	72	100
9. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม เจริญพรตก	72	69	95.83
10. สไลด์ เรื่องกิจกรรมสนับสนุน การเรียนการสอน	72	72	100
11. กิจกรรมประเมินผลประจำวัน	72	72	100

จากตารางที่ 19 กิจกรรมทั้งหมดมี 11 กิจกรรมและกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบทุกคนมี 5 กิจกรรม เนื่องจากตั้งครุฑ์ ขาพิการและแขนเข้าเฟือก 3 คน และมาเข้ารับการฝึกอบรมสาย จำนวน 4 คน กิจกรรมศึกษาเทปโทรทัศน์เรื่องกลยุทธ์การสอนนั้นไม่มีการจัดกิจกรรมนี้ขึ้น เพราะไฟดับ จึงไม่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม เมื่อไฟมาเวลา 12.05 น. ซึ่งเป็นเวลารับประทานอาหารกลางวัน ผู้ดำเนินการฝึกอบรมเปิดเทปโทรทัศน์เรื่องนี้ให้ศึกษา แต่มีผู้ให้ความสนใจน้อยมาก

ตารางที่ 20 ความราบรื่นของกิจกรรมการฝึกอบรมช่วงที่สาม วันที่หนึ่ง

รายการกิจกรรม	ความราบรื่น					หมายเหตุ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. กิจกรรมมาตามนัด					x	-
2. การรายงานชุดฝึกอบรม เล่ม 1, 3, 7					x	-
3. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม ต้นไม้มหัศจรรย์				x		ใช้คำสั่งไม่ชัดเจน สับสน เรื่อง เข้ากลุ่ม
4. เทปโทรทัศน์ เรื่องกลยุทธ์ การสอน	x					ไฟดับ
5. การรายงานชุดฝึกอบรม เล่ม 8, 9, 13					x	-
6. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม เหรียญมรดก					x	-
7. สไลด์ เรื่องกิจกรรมสนับสนุน การเรียนการสอน					x	-

จากตารางที่ 20 กิจกรรมการฝึกอบรมส่วนใหญ่ราบรื่นในระดับมากที่สุด

กิจกรรมที่ไม่สามารถจัดได้คือ เทปโทรทัศน์ เรื่องกลยุทธ์การสอน เพราะไฟดับ และการจัดกิจกรรมต้นไม้มหัศจรรย์ มีปัญหาจากการใช้คำสั่งของผู้ดำเนินการฝึกอบรมไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความสับสนแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการเข้าร่วมกลุ่ม

ตารางที่ 21 สภาพการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรมช่วงที่สาม วันที่หนึ่ง

รายการกิจกรรม	เป็นไปตามแผน					หมายเหตุ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. กิจกรรมมาตามนัด				X		เริ่มช้ากว่า เวลาในกำหนดการฝึกอบรม
2. การรายงานชุดฝึกอบรม เล่ม 1,3,7					X	-
3. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม ต้นไม้ทศวรรษย์				X		ปฏิบัติกิจกรรม เกิน เวลา
4. เทปโทรทัศน์ เรื่องกลยุทธ์การสอน	X					ของมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช
5. การรายงานชุดฝึกอบรม เล่ม 8,9,13					X	ปฏิบัติกิจกรรม เกิน เวลา
6. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม เจริญมรดก				X		ปฏิบัติกิจกรรม เกิน เวลา
7. สไลด์ เรื่องกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน	X					เปลี่ยน เป็น เทปโทรทัศน์ เรื่อง โครงการอาหารกลางวัน

จากตารางที่ 21 ผู้ดำเนินการฝึกอบรม เปลี่ยนแปลงแผนการฝึกอบรมไปจาก กำหนดการฝึกอบรมที่วางไว้ โดยเฉพาะ เรื่อง เวลา ในช่วง เข้ามีการกล่าว เปิดการฝึกอบรม ช่วงที่ 3 ทำให้ เวลาการฝึกอบรมคลาดเคลื่อนไป นอกจากนี้การรายงานของผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมบางคนรายงานสั้น บางคนรายงานยาวทำให้ควบคุม เวลาได้ยาก ผู้ดำเนินการ ฝึกอบรมจึงจัดกิจกรรมการฝึกอบรมให้ครบทุกกิจกรรมทั้งช่วง เช้า และช่วงบ่าย โดยยืดหยุ่น เวลาการฝึกอบรมตามความ เหมาะสม สื่อเสริมที่นำมาใช้ในการอบรมมีการ เปลี่ยนแปลงไป จากแผนการฝึกอบรม เดิมที่วางไว้ เทปโทรทัศน์ เรื่องกลยุทธ์การสอนครูให้ความสนใจน้อย แต่เรื่องโครงการอาหารกลางวันครูแสดงความสนใจและพอใจมาก การรายงานการฝึก

ปฏิบัติที่โรงเรียนส่วนใหญ่ตรงประเด็นตามแบบฝึกปฏิบัติที่กำหนดไว้ แต่มีการเตรียมอุปกรณ์ประกอบรายงานน้อย ขณะที่รายงานส่วนใหญ่ตั้งใจฟังการรายงาน ถึงแม้ว่าทักษะการรายงานยังไม่ได้รับความสนใจของผู้ฟังเท่าที่ควร

ผลการประเมินพฤติกรรมการฝึกอบรมในช่วงที่สาม วันแรก พบว่าจากรายการกิจกรรม 11 รายการมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบทุกคน 5 กิจกรรม เนื่องจากสภาพร่างกายมาสายและความไม่ราบรื่นของกิจกรรมคือ เกิดไฟดับ เมื่อถึงช่วงเวลาของกิจกรรมศึกษาจากเทปโทรทัศน์ กิจกรรมส่วนใหญ่ราบรื่น แต่ไม่เป็นไปตามแผน

2.5 ผลการประเมินพฤติกรรมการฝึกอบรมในช่วงที่สาม วันที่สอง ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ 23 มิถุนายน 2528 ในการอบรมวันนี้มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมลาหยุด 2 คน จึงถือว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมในวันนี้ทั้งหมดเป็น 71 คน

ตารางที่ 22 ค่าร้อยละของจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการฝึกอบรมช่วงที่สาม วันที่สอง

รายการกิจกรรม	จำนวนผู้เข้ารับ การฝึกอบรมทั้งหมด	จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม	ร้อยละ
1. มาเข้ารับการฝึกอบรมตรงตามกำหนด	71	61	85.92
2. กิจกรรมยามเช้า เพลงมองตน	71	71	100
3. การรายงานชุดฝึกอบรม เล่ม 15, 16, 17	71	71	100
4. การฟังสรุปแผ่นโปรงใส เล่ม 11-15	71	64	90.14
5. สไลด์เรื่องการสร้างบรรยากาศ	71	71	100
6. กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม ภาพประทับใจ	71	71	100
7. การรายงานชุดฝึกอบรม เล่ม 18, 19, 20	71	71	100
8. การฟังสรุปแผ่นโปรงใส เล่ม 16-20	71	66	92.96
9. การทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรม	71	71	100
10. การเข้าร่วมกิจกรรมประเมินผล	71	71	100
11. การเข้าร่วมกิจกรรมอำลา	71	71	100

จากตารางที่ 22 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นการมาเข้ารับการฝึกอบรมตามเวลาในกำหนดการฝึกอบรมมีผู้มาสาย 10 คน การฟังสรุปแผ่นโปรงใสเล่ม 11-15 มีผู้ไม่ตั้งใจฟัง 7 คน เนื่องจากนั่งคุยกัน และการฟังสรุปแผ่นโปรงใสเล่ม 16-20 มีผู้ไม่ตั้งใจฟัง 5 คน เพราะนั่งหลับ เนื่องจากสภาพอากาศภายในที่ฝึกอบรมร้อนอบอ้าวมาก

ตารางที่ 23 ความราบรื่นของกิจกรรมการฝึกอบรมช่วงที่สาม วันที่สอง

รายการกิจกรรม	ความราบรื่น					หมายเหตุ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. กิจกรรมยามเช้า					X	-
2. การรายงานชุดฝึกอบรม เล่ม 11-15					X	-
3. สไลด์เรื่องการสร้าง บรรยากาศ					X	-
4. กิจกรรมสร้างเสริม คุณธรรม					X	-
5. การรายงานชุดฝึกอบรม เล่ม 16-20					X	-
6. กิจกรรมอำลา					X	-

จากตารางที่ 23 กิจกรรมการฝึกอบรมทุกกิจกรรมราบรื่นในระดับดีมาก กิจกรรมส่วนใหญ่ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสามารถควบคุมเวลาได้ดีตามกำหนดการฝึกอบรมในช่วงเช้า แต่ในช่วงบ่ายการรายงานชุดฝึกอบรมช้าไป 10 นาที กิจกรรมต่อมา ผู้ดำเนินการฝึกอบรมจึงยืดหยุ่นเวลาของแต่ละกิจกรรม

ตารางที่ 24 สภาพการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรม ช่วงที่สาม วันที่สอง

รายการกิจกรรม	เป็นไปตามแผน					หมายเหตุ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. กิจกรรมยามเช้า					x	-
2. การรายงานชุดฝึกอบรม เล่ม 11-15					x	-
3. สไลด์เรื่องการสร้าง บรรยากาศ					x	-
4. กิจกรรมสร้างเสริม คุณธรรม				x		ปฏิบัติกิจกรรมเกินเวลา
5. การรายงานชุดฝึกอบรม เล่ม 16-20				x		ปฏิบัติกิจกรรมเกินเวลา
6. กิจกรรมอำลา				x		เริ่มช้ากว่าเวลาในกำหนด การฝึกอบรม

จากตารางที่ 24 กิจกรรมที่เป็นไปตามแผนในระดับมากมี 3 กิจกรรม เนื่องจากเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมไม่เป็นไปตามกำหนดการฝึกอบรมที่วางไว้ ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ เป็นไปตามแผนมากที่สุด กิจกรรมยามเช้าครูสนุกสนาน และให้ความร่วมมือดี การเสนอรายงานมีการเตรียมตัวรายงานมากกว่าวันแรกและผู้เข้ารับการฝึกอบรมตั้งใจฟังการรายงานมากที่สุด เนื่องจาก เสนอรายงานได้ตรงประเด็นที่ต้องการให้ฝึกปฏิบัติ แต่ในการฟังผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปแผ่นใสนั้น ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสรุปรวบรัด และแผ่นใสไม่ชัดเจน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจึงไม่ตั้งใจฟังเท่าที่ควร การสนทนากันและการให้ความช่วยเหลือกันมีมากพอสมควร

ผลการประเมินพฤติกรรมการฝึกอบรมช่วงที่สามวันที่สอง พบว่ามีบางกิจกรรมที่มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบทุกคน เนื่องจากมาสาย นั่งคุยกัน และนั่งหลับ กิจกรรมทุกกิจกรรมราบรื่นมากที่สุด และส่วนใหญ่เป็นไปตามแผนมากที่สุด ยกเว้นบางกิจกรรม

เป็นไปตามแผนในระดับมาก เนื่องจากต้องยึดหยุ่น เวลาการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม

โดยภาพรวมแล้วผลการประเมินพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในขณะรับ การฝึกอบรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าจากกิจกรรมทั้งหมดของการฝึกอบรมทั้ง 5 วัน จำนวน 55 กิจกรรม ซึ่งกิจกรรมการศึกษาแบบโทรทัศน์ เรื่องกลยุทธ์การสอนนั้น เนื่องจากไฟดับ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่ได้ศึกษากิจกรรมนี้ จึงถือ เป็นกิจกรรมทั้งหมด 54 กิจกรรม ผู้รับการฝึกอบรม เข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบทุกคน เนื่องจากสภาพร่างกายของผู้ เข้ารับการฝึกอบรมไม่พร้อมที่จะปฏิบัติกิจกรรม เคลื่อนไหวท่าทางต่าง ๆ จำนวน 7 กิจกรรม ซึ่งสาเหตุนี้ผู้วิจัย ไม่นำมาพิจารณา เทียบกับ เกณฑ์ เนื่องจาก เป็นสาเหตุสุดวิสัยที่จะปฏิบัติ กิจกรรมได้ สาเหตุของการไม่ เข้าร่วมกิจกรรมที่สำคัญและนำมาพิจารณา เทียบกับ เกณฑ์ คือ สาเหตุของความไม่ตั้งใจไม่สนใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น มาสาย นอนหลับ เป็นต้น และผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่เข้าร่วมกิจกรรมด้วยสาเหตุนี้จำนวน 12 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 22.22 ของกิจกรรมทั้งหมด นั่นคือ กิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วม กิจกรรมครบทุกคนมีจำนวน 42 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 77.78 ถือว่าต่ำกว่า เกณฑ์ที่ กำหนดไว้ แม้ว่าจุดเด่นของการฝึกอบรมนำร่องครั้งนี้ ผู้ดำเนินการฝึกอบรมจะมีการ ปรับปรุงการจัดการฝึกอบรมตลอดเวลาทั้งการศึกษาชุดฝึกอบรม การศึกษาสื่อ เสริม และการปฏิบัติกิจกรรมแทรกต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ก็ยังปรากฏว่ามีผู้เข้ารับการฝึกอบรม ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมครบทุกคน ทำให้ผลการประเมินต่ำกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมนำร่อง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนี้ เกณฑ์ที่ใช้ในการ ประเมินคือผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 75 มีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมในแต่ละข้อ ของแบบสอบถามซึ่งข้อที่ถือว่ามีความพึงพอใจคือข้อที่มีคะแนนระดับมากที่สุดและมากรวมกัน

ตารางที่ 25 ค่าร้อยละของความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม

ความพึงพอใจ ด้านต่าง ๆ	ข้อกระทง	ก	จำนวน ผู้ที่พึงพอใจ	ค่าร้อยละ
ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับโครงการ	1. ท่านทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม	68	54	79.41
	2. การฝึกอบรมครั้งนี้ช่วยแก้ปัญหาทางการเรียนการสอนได้	68	61	89.71
ผู้ดำเนินการฝึกอบรม	3. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสามารถสร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมได้ดี	68	52	76.47
	4. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย	68	51	75
	5. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมมีความเป็นกันเองกับท่าน	68	64	94.12
	6. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมอำนวยความสะดวกกับท่าน	68	63	92.65
	7. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสามารถจัดการฝึกอบรมได้อย่างราบรื่น	68	59	86.76
	8. ท่านมีความศรัทธาในตัวผู้ดำเนินการฝึกอบรม	68	61	89.71
	9. ขั้นตอนในการฝึกอบรมต่อเนื่องและสอดคล้องกัน	68	59	86.76
วิธีดำเนินการและกระบวนการฝึกอบรม				

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ความพึงพอใจ ด้านต่าง ๆ	ข้อกระทง	n	จำนวน ผู้ที่พึงพอใจ	ค่าร้อยละ
	10. ท่านชอบวิธีการฝึกอบรม แบบนี้	67	46	68.66*
	11. ถ้ามีการจัดการฝึกอบรม แบบนี้อีกท่านอยากแนะนำ ให้เพื่อนครูเข้ารับการ ฝึกอบรม	68	67	98.53
	12. กิจกรรมสอดแทรกระหว่าง การฝึกอบรมน่าสนใจ	68	57	83.82
	13. ท่านมีความพึงพอใจที่ได้ เข้าร่วมกิจกรรมสอดแทรก	68	60	88.24
สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม	14. การออกแบบรูปเล่มของ ชุดฝึกอบรมน่าสนใจ	68	64	94.12
	15. ภาพประกอบในชุดฝึก อบรมน่าสนใจ	67	55	82.10
	16. ตัวอักษรในชุดฝึกอบรม มีความชัดเจน	67	62	92.54
	17. เนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรม สอดแทรกคุณธรรมแนวคิด ที่เป็นประโยชน์	68	66	97.06
	18. ความสอดคล้องระหว่าง เนื้อหาสาระ กิจกรรมและ แบบฝึกปฏิบัติในชุดฝึกอบรม มีความเหมาะสม	68	62	91.18

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ความพึงพอใจ ด้านต่าง ๆ	ข้อกระทง	n	จำนวน ผู้ที่พึงพอใจ	ค่าร้อยละ
	19. ท่านมีความสุขในขณะที่ ศึกษาชุดฝึกอบรม	68	29	42.65*
	20. ชุดฝึกอบรม เทป โทรทัศน์ สไลด์และแผ่น โปร่งใสน่าสนใจ	68	48	70.59*
	21. เทปโทรทัศน์ สไลด์ และแผ่นโปร่งใสมีจำนวน เพียงพอสำหรับผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม	68	52	76.47
เวลาและสถานที่	22. เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม มีความเหมาะสม	68	19	27.94*
	23. สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม มีความเหมาะสม	68	34	50.00*
เจตคติต่อการ ฝึกอบรม	24. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ ท่านตระหนักในหน้าที่และ ความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น	67	66	98.50
	25. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน เพิ่มขึ้น	67	64	95.52
	26. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ ท่านเกิดทักษะในการจัด การเรียนการสอนเพิ่มขึ้น	68	63	92.65

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ความพึงพอใจ ด้านต่าง ๆ	ข้อกระทง	ก	จำนวน ผู้ที่พึงพอใจ	ค่าร้อยละ
27. การฝึกอบรมครั้งนี้ ทำให้ท่าน เกิด เจตคติ ที่ดีต่อการ เรียนการสอน		66	63	95.45
28. การฝึกอบรมครั้งนี้ ท่านคิดว่าจะปรับปรุง การเรียนการสอนให้ มีประสิทธิภาพ		66	62	93.94

*น้อยกว่าร้อยละ 75

จากตารางที่ 25 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ ผู้ดำเนินการฝึกอบรม และเจตคติต่อการฝึกอบรมทุกรายข้อกระทงเกินร้อยละ 75 และมีความพึงพอใจด้านวิธีดำเนินการกระบวนการฝึกอบรมและสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมในข้อกระทงส่วนใหญ่เกินร้อยละ 75 กล่าวคือ มีความพึงพอใจ 23 ข้อ ในจำนวนทั้งสิ้น 28 ข้อ ส่วนข้อกระทงเกี่ยวกับความชอบวิธีการฝึกอบรมแบบนี้ ความสุขในการศึกษาชุดฝึกอบรมและชุดฝึกอบรม เทนโทรทัศน์ สไลด์ และแผ่นโปสเตอร์น่าสนใจ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่ำกว่าร้อยละ 75 ซึ่งถือว่าไม่พึงพอใจ ในเรื่องเวลาและสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพอใจในระดับต่ำมาก แสดงว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่พอใจต่อเวลาและสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมนำร่องครั้งนี้ เป็นอย่างมาก

ตารางที่ 26 ข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจากคำถามปลายเปิด(open ended) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ	ความถี่
1. ควรเพิ่มกิจกรรมนันทนาการ	6
2. ควรเพิ่ม เวลาให้มากขึ้น	10
3. ชอบกระบวนการฝึกอบรมและอยากให้ฝึกอบรมอีก	5
4. ควรมีการติดตามผลอย่างจริงจัง	2
5. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมควรสรุปย่อหลังการรายงาน	1
6. ควรมีการสาธิตวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ	2
7. ควรเพิ่มผู้ดำเนินการฝึกอบรมให้มากกว่านี้	2

n = 23

จากตารางที่ 26 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากคำถามปลายเปิดมีทั้งหมด 23 ข้อ จากแบบสอบถามความพึงพอใจ 68 ฉบับ พบว่า ครูเสนอแนะเพิ่มเติมมากในเรื่องของ เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม โดยเห็นว่า เวลาที่จัดฝึกอบรมน้อยไป และเห็นว่าควรเพิ่มกิจกรรมนันทนาการให้มากขึ้น เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมเครียด ซึ่งทำให้เบื่อกระบวนการฝึกอบรม

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความพึงพอใจต่อกระบวนการฝึกอบรมทั้งหมด 23 ข้อ ใน 28 ข้อ ของแบบสอบถาม ในด้านวิธีดำเนินการและกระบวนการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อขั้นตอนการฝึกอบรม กิจกรรมสอดแทรกและอยากแนะนำให้เพื่อนครูเข้ารับการฝึกอบรม แต่ยังไม่ชอบวิธีการฝึกอบรมที่เน้นการฝึกอบรมตนเองจากชุดฝึกอบรม ในด้านสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมพึงพอใจชุดฝึกอบรมทั้งรูปเล่ม ภาพประกอบ ตัวอักษร และเนื้อหาสาระ แต่ไม่มีความสุขในการศึกษาชุดฝึกอบรมและสื่อหัดหัด เสริมบางอย่างยังไม่น่าสนใจ เท่าที่ควร นอกจากนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่พึงพอใจต่อ เวลาและสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมนาร่องครั้งนี้ เป็นอย่างมาก

4. ผลการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัยทดสอบความเชื่อก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยแบบวัดความเชื่อฉบับเดียวกัน
ซึ่งมีข้อกระทงคำถามในแบบวัดความเชื่อจำนวน 20 ข้อ ผลการทดสอบดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ความแตกต่างระหว่างคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอน
ก่อนและหลังการฝึกอบรมของการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รายการทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการฝึกอบรม	70	86.94	5.13	2.22*
หลังการฝึกอบรม	70	88.47	4.93	
ค่ามัชฌิม เลขคณิต เพิ่มขึ้น	=	1.53		

* $p < .05$

จากตารางที่ 27 คะแนนความเชื่อเกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนหลัง
การฝึกอบรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
นําร่องมีเจตคติต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเพิ่มมากขึ้นหลังจากได้รับการฝึกอบรม
ตามกระบวนการฝึกอบรมนําร่องของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของ
ครูประถมศึกษาไปแล้ว และจากจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม 70 คน เมื่อทดสอบความเชื่อ
เกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนหลังการฝึกอบรมพบว่า มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้คะแนน
เพิ่มขึ้น 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.28 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีคะแนนลดลง 23 คน คิดเป็น
ร้อยละ 32.86 และผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ได้คะแนนเท่าเดิม 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.86

5. ผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การประเมินผลการเรียนรู้ที่ใช้แบบทดสอบความรู้จำนวน 60 ข้อ ทดสอบความรู้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม ผลการทดสอบดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ความแตกต่างระหว่างคะแนนการเรียนรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รายการทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการฝึกอบรม	71	33.34	3.75	4.32**
หลังการฝึกอบรม	71	39.08	4.43	
ค่าเฉลี่ย เลขคณิต เพิ่มขึ้น	=	5.74		
ค่าร้อยละ	=	9.57		

**p < .01

จากตารางที่ 28 คะแนนความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรม เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนหลังการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.57 ของคะแนนเดิมซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้จากจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ตอบแบบทดสอบความรู้ทั้งหมด 71 คน มีผู้ได้รับคะแนนการทดสอบความรู้หลังการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นจำนวน 63 คน คิดเป็นค่าร้อยละ 88.73 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ได้คะแนนหลังการฝึกอบรมลดลง 5 คน คิดเป็นค่าร้อยละ 7.04 และผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ได้คะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรมเท่าเดิม 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.23 นั่นคือ จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ได้รับคะแนนการทดสอบความรู้หลังการฝึกอบรมเพิ่มขึ้น

6. ผลการติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำร่อง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ในการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน

การติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานนี้ เน้นการติดตามการปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู โดยการสอบถามครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน และการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ซึ่งติดตามผลหลังการฝึกอบรมไปแล้วเป็นเวลา 2 เดือน ผลการติดตามผลเป็นดังนี้

6.1 ผลการสอบถามครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ 29 คำร้อยละในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูจากแบบสอบถาม

กิจกรรมการเรียนการสอน	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อยที่สุด	ไม่มีความรู้ หรือไม่เคย ในเรื่องนี้	รวม
1. สนทนายามเช้าหรือเตรียม					
นักเรียนก่อนเข้าเรียน	87.10	12.90	-	-	100
2. เตรียมความพร้อมของ					
นักเรียน	72.58	27.42	-	-	100
3. จัดกิจกรรมนำเข้าสู่					
บทเรียน	67.74	29.03	3.23	-	100
4. เล่าเรื่อง เล่าเหตุ- การณ์ เล่านิทาน	67.74	32.26	-	-	100
5. อ่านข่าวและเหตุการณ์	54.84	43.55	1.61	-	100
6. ใช้สื่อประกอบการสอน	51.61	46.77	1.61	-	99.99
7. ใช้เพลงประกอบการสอน	58.06	37.10	3.23	1.61	100
8. เกม	37.10	61.29	1.6	-	100

ตารางที่ 29 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน		บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อยที่สุด	ไม่มีความรู้	รวม
		หรือไม่เคย ในเรื่องนี้				
9.	สาธิต	32.26	62.90	4.84	-	100
10.	ทดลอง	4.84	79.03	16.13	-	100
11.	แสดงบทบาทสมมติ	27.42	58.06	12.09	1.61	99.99
12.	สถานการณ์จำลอง	9.68	56.45	29.03	4.84	100
13.	แสดงละคร	9.68	59.68	27.42	3.23	100.01
14.	กรณีตัวอย่าง	30.64	56.45	9.68	3.23	100
15.	บรรยาย-อธิบาย	70.97	25.81	3.23	-	100.01
16.	อภิปราย	56.45	30.65	12.90	-	100
17.	โต้วาที	4.84	50	41.94	3.23	100.01
18.	ใช้กลุ่มสัมพันธ์ใน การเรียนการสอน	46.77	37.10	16.13	-	100
19.	เชิญวิทยากรมาบรรยาย- สาธิต	4.84	32.26	61.29	1.61	100
20.	ค้นคว้าหาความรู้จาก ห้องสมุด	45.16	41.94	11.29	1.61	100
21.	ใช้วิธีการแบ่งกลุ่ม หลาย ๆ แบบ	62.90	35.48	1.61	-	99.99
22.	ให้การเสริมแรงนักเรียน	80.65	16.13	3.23	-	100.01
23.	สรุปบทเรียน	82.26	16.13	1.61	-	100
24.	สอนซ่อมเสริม	37.10	56.45	6.45	-	100
25.	ทบทวนบทเรียน ก่อนเรียน	74.19	22.58	3.23	-	100

ตารางที่ 29 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อยที่สุด	ไม่มีความรู้ หรือไม่เคย ในเรื่องนี้	รวม
26. ทดสอบก่อนเรียน	30.65	58.06	9.68	1.61	100
27. ทดสอบหลังเรียน	80.65	16.13	3.23	-	100.01
28. ศึกษาหลักสูตรและ แผนการสอน	80.65	16.13	3.23	-	100.01
29. จัดบ้ายนิเทศตรงตาม เนื้อหาที่สอน	41.94	48.39	9.68	-	100.01
30. ให้คำปรึกษากับ นักเรียนทั้งเรื่อง การเรียนและเรื่อง ส่วนตัว	67.74	30.65	1.61	-	100
31. แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับเพื่อนครูเพื่อปรับปรุง การเรียนการสอน	70.97	27.42	1.61	-	100
32. สร้างและใช้เครื่องมือ วัดผลและประเมินผล ด้วยตนเอง	42.32	46.77	11.29	1.61	99.99

n = 62

จากตารางที่ 29 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายหลัง
การฝึกอบรมไปแล้วเป็นเวลา 2 เดือน ดังนี้

1. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่บ่อยครั้ง จำนวน 19 กิจกรรมจาก
32 กิจกรรม และกิจกรรมที่ครูจัดในชั้นเรียนมากที่สุด คือสนทนายามเข้าหรือเตรียมนักเรียน
ก่อนเข้าเรียน

2. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดขึ้นนาน ๆ ครั้งคือ เกม สาคิด ทดลอง แสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง แสดงละคร กรณีตัวอย่าง ได้ว่าที่ สอนซ่อมเสริม ทดสอบก่อนเรียน จัดป้ายนิเทศตรงตาม เนื้อหาที่สอน และสร้างและใช้ เครื่องมือวัดผลและ ประเมินผลด้วยตนเอง

3. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดขึ้นน้อยที่สุดหรือไม่ เคยจัดเลยคือการเชิญ วิทยากรมาบรรยายหรือสาธิต

4. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูบางคนกล่าวว่าไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ ทั้งที่ ผ่านการอบรมไปแล้ว คือการใช้เพลงประกอบการสอน แสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง แสดงละคร กรณีตัวอย่าง ได้ว่าที่ เชิญวิทยากรมาบรรยาย-สาธิต ค้นคว้าหาความรู้จาก ห้องสมุด ทดสอบก่อนเรียนและสร้างและใช้ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลด้วยตนเอง

6.2 ผลการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน โดย สังเกตครูจำนวน 12 คน คนละ 4 ครั้ง โดยมีผู้สังเกต 2 คน ร่วมกันสังเกต ปรากฏผลดังนี้ ตารางที่ 30 ค่าร้อยละของจำนวนครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละกิจกรรมจากการสังเกต

รายการกิจกรรม	จำนวนครูที่จัดกิจกรรมตามการสังเกตครั้งที่				จำนวนครูที่จัดกิจกรรม	ค่าร้อยละ
	1	2	3	4		
1. สันทนาการ เข้า	3	2	-	-	4	33.33
2. เตรียมความพร้อมของนักเรียน	11	9	8	7	12	100
3. กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	7	11	5	10	12	100
4. เล่าเรื่อง เล่านิทาน	2	4	-	2	8	66.67
5. เล่าข่าวและเหตุการณ์	1	1	-	1	2	16.67
6. ใช้สื่อประกอบการสอน	10	9	8	9	12	100
7. ใช้เพลงประกอบการสอน	5	6	9	7	11	91.67
8. เกม	5	4	5	5	11	91.67
9. สาคิด	4	-	2	4	7	58.33

ตารางที่ 30 (ต่อ)

รายการกิจกรรม	จำนวนครูที่จัดกิจกรรม ตามการสังเกตครั้งที่				จำนวนครูที่ จัดกิจกรรม	ค่าร้อยละ
	1	2	3	4		
10. ทดลอง	1	-	-	1	2	16.67
11. แสดงบทบาทสมมติ	1	1	-	2	2	16.67
12. สถานการณ์จำลอง	-	-	-	-	0	0
13. แสดงละคร	-	-	-	-	0	0
14. กรณีตัวอย่าง	1	1	1	2	3	25
15. บรรยาย-อธิบาย	9	11	11	9	12	100
16. อภิปราย	2	4	4	3	7	58.33
17. โต้วาที	-	-	-	-	0	0
18. ใช้กลุ่มสัมพันธ์	9	10	8	9	12	100
19. เชิญวิทยากรมาบรรยาย-สาธิต	-	-	-	-	0	0
20. ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด	-	-	-	-	0	0
21. แบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ	1	4	3	3	5	41.67
22. ให้การเสริมแรงนักเรียน	8	7	7	9	11	91.67
23. สรุปทเรียน	8	10	7	7	12	100
24. สอนซ่อมเสริม	-	-	1	2	3	25
25. ทบทวนก่อนเรียน	4	2	4	1	6	50
26. ทดสอบก่อนเรียน	2	3	1	2	6	50
27. ทดสอบหลังเรียน	3	3	7	7	11	91.67

จากตารางที่ 30 การสังเกตพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอนของครูจำนวน
12 คน หลังการฝึกอบรมไปแล้วเป็นเวลา 2 เดือน พบว่า

1. กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดในชั้นเรียนทั้ง 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100 คือการเตรียมความพร้อมให้นักเรียน การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้สื่อประกอบการสอน การบรรยาย-อธิบาย การใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอนและการสรุปบทเรียน ซึ่งในการสังเกตแต่ละครั้งพบว่าครูส่วนใหญ่ใช้พฤติกรรมการเรียนการสอนเหล่านี้

2. รายการกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่พบในการสังเกตพฤติกรรมครูคือ สถานการณ์จำลอง แสดงละคร โต้วาทิ เขียววิทยากรบรรยาย-สาธิต และค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด

6.3 ผลการสัมภาษณ์นักเรียน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน โดยสัมภาษณ์นักเรียนของครูที่ถูกสังเกตพฤติกรรมห้องเรียนละ 5 คน จำนวน 12 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 60 คน ผลการสัมภาษณ์พบว่า

ตารางที่ 31 ค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนตามการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูแต่ละกิจกรรม

รายการกิจกรรม	จำนวนนักเรียน	ค่าร้อยละ
1. สนทนายามเช้า	56	93.33
2. เตรียมความพร้อมของนักเรียน	47	78.33
3. กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	47	78.33
4. เล่าเรื่อง เล่านิทาน	57	95
5. เล่าข่าวและเหตุการณ์	53	88.33
6. ใช้สื่อประกอบการสอน	55	91.67
7. ใช้เพลงประกอบการสอน	60	100
8. เกม	58	96.67
9. สาธิต	58	96.67
10. ทดลอง	36	60
11. แสดงบทบาทสมมติ	44	73.33
12. สถานการณ์จำลอง	14	23.33

ตารางที่ 31 (ต่อ)

รายการกิจกรรม	จำนวนนักเรียน	ค่าร้อยละ
13. แสดงละคร	36	60
14. กรณีตัวอย่าง	49	81.67
15. บรรยาย-อธิบาย	60	100
16. อภิปราย	56	93.33
17. โต้วาที	11	18.33
18. ใช้กลุ่มสัมพันธ์	56	93.33
19. เชิญวิทยากรมาบรรยาย-สาธิต	4	6.67
20. ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด	36	60
21. แบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ	45	75
22. ให้การเสริมแรงนักเรียน	57	95
23. สรุปบทเรียน	48	80
24. สอนซ่อมเสริม	41	68.33
25. ทบทวนก่อนเรียน	45	75
26. ทดสอบก่อนเรียน	41	68.33
27. ทดสอบหลังเรียน	59	98.33

จากตารางที่ 31 นักเรียนทุกคนเห็นว่าครูทั้ง 12 คนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการใช้เพลงประกอบการสอน และการบรรยาย-อธิบาย และกิจกรรมที่จำนวนนักเรียนเกินร้อยละ 80 ยืนยันว่าครูได้จัดขึ้นหลังการฝึกอบรมไปแล้ว เป็นเวลา 2 เดือน คือสนทนายามเช้า เล่าเรื่องเล่านิทาน เล่าข่าวและเหตุการณ์ ใช้สื่อประกอบการสอน เกม สาธิต กรณีตัวอย่าง อภิปราย กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ให้การเสริมแรงนักเรียน สรุปบทเรียนและทดสอบหลังเรียน ทั้งนี้ นักเรียนจำนวนน้อยมากที่เห็นว่าครูได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง โต้วาทีและเชิญวิทยากรมาบรรยาย-สาธิต

โดยสรุปแล้วจากการสอบถามครู สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู
 ในชั้นเรียนและสัมภาษณ์นักเรียน พบว่าครูได้นำกิจกรรมการเรียนการสอนที่ปรากฏอยู่ในชุด
 ผังกิจกรรมจำนวน 32 กิจกรรมไปใช้ในการปฏิบัติงานเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังมีรายการกิจกรรมการ
 เรียนการสอนที่ครูไม่ปฏิบัติและปฏิบัติน้อยมาก คือการเชิญวิทยากรมาบรรยาย-สาธิต
 สถานการณ์จำลอง ใ้คว้าที่และแสดงละคร และจากการรวมผลการสอบถาม การสังเกตครู
 จำนวน 12 คน และการสัมภาษณ์นักเรียนจำนวน 60 คน คิดเป็นค่าร้อยละของการนำกิจกรรม
 การเรียนการสอนไปปฏิบัติในชั้นเรียนตามเกณฑ์ร้อยละ 80 ผลปรากฏดังแสดงในตารางที่ 32
 ตารางที่ 32 ผลการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนของครูจำนวน 12 คน จากผลรวม
 ของแบบสอบถาม สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและแบบสัมภาษณ์
 นักเรียน

คนที่	จำนวนกิจกรรมที่ปฏิบัติจาก 32 กิจกรรม.	ค่าร้อยละ
1	27	84.38
2	28	87.50
3	29	90.63
4	24	75*
5	27	84.38
6	30	93.75
7	24	75*
8	26	81.25
9	24	75*
10	29	90.63
11	25	78.13*
12	26	81.25

* คำนวณร้อยละ 80

จากตารางที่ 32 พบว่าในจำนวนครูทั้งหมด 12 คน ส่วนใหญ่นำกิจกรรมการเรียนการสอนจากชุดฝึกอบรมไปใช้เกินร้อยละ 80 และมีครูจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ที่นำกิจกรรมการเรียนการสอนจากชุดฝึกอบรมไปใช้ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ของจำนวนกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งหมดที่ปรากฏในชุดฝึกอบรม

ผลการติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมนําร่องในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่า จากแบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมดหลังการฝึกอบรมไปแล้ว เป็นเวลา 2 เดือน ครูประเมินตนเองว่าได้นำกิจกรรมการเรียนการสอนจากชุดฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานเป็นส่วนใหญ่ กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นน้อยที่สุด คือการเชิญวิทยากรบรรยาย-สาธิต จากการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนไม่พบกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไปนี้เป็นสถานการณ์จำลอง แสดงละคร ได้ว่าที่เชิญวิทยากรมาบรรยาย-สาธิต และการค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด จากการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูจำนวน 12 คนพบว่าครูนำกิจกรรมการเรียนการสอนจากชุดฝึกอบรมมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทั้งหมด กิจกรรมที่มีจำนวนนักเรียนน้อยมากตอบว่าครูปฏิบัติคือสถานการณ์จำลอง ได้ว่าที่และเชิญวิทยากรมาบรรยาย-สาธิต ซึ่งเมื่อรวมผลการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานของครู 12 คน จากการสอบถามครู การสังเกตครูและการสัมภาษณ์นักเรียนแล้วมีครูที่นำกิจกรรมการเรียนการสอนไปใช้ไม่ถึงร้อยละ 80 ของจำนวนกิจกรรมการเรียนการสอนจากชุดฝึกอบรมจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ของจำนวนครูทั้ง 12 คน

ผลการศึกษาปัญหาทางการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามให้ครูที่ได้รับการฝึกอบรมไปแล้วประเมินสภาพปัญหาทางการเรียนของนักเรียนได้รับแบบสอบถามกลับมา 64 ฉบับ จากจำนวนครูทั้งหมด 73 คน และจากแบบสอบถามทั้ง 64 ฉบับ ครูต้องรับผิดชอบการเรียนการสอนของนักเรียนในกลุ่มสื่อโนนมะข่าจำนวนทั้งหมด 1,291 คน คิดเป็นอัตราส่วนเฉลี่ยครูต่อนักเรียนเท่ากับ 1 : 20

แบบสอบถามปัญหาทางการเรียนของนักเรียนเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ 4, 3, 2, 1 และ 0 เป็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และไม่มีปัญหาเลยตามลำดับ นำเสนอความคิดเห็นโดยเฉลี่ยด้วยมัธยฐาน เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และตีความหมายค่าเฉลี่ย $(\bar{X})$ ดังนี้

3.6-4.0	มากที่สุด
2.6-3.5	มาก
1.6-2.5	ปานกลาง
.6-1.5	น้อย
0-.5	ไม่มีปัญหาเลย

ตามการรับรู้ของครูที่เข้ารับการฝึกอบรมได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียนของนักเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 คำขวัญ เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาทางการเรียนของนักเรียนด้านร่างกาย ฐานะความเป็นอยู่และสภาพการเรียน

ข้อกระทง	4	3	2	1	0	$\bar{X}$	S.D.
1. สุขภาพอนามัยของนักเรียน				X		1.25	0.85
2. ความสมบูรณ์ของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย					X	0.81	0.73
3. การมีวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนที่จำเป็นของนักเรียน			X			2.23	1.07
4. การมีอาหารกลางวันรับประทานของนักเรียน				X		1.61	1.10
5. ความพร้อมในการเรียนของนักเรียน				X		1.63	0.94
6. การขาดเรียนของนักเรียน				X		1.72	0.72
7. ความประพฤติดของนักเรียน					X	1.14	0.81

N = 64

จากตารางที่ 33 ครูที่ได้รับการฝึกอบรมไปแล้วประเมินปัญหาทางการเรียนของนักเรียนด้านร่างกายและความประพฤติดของนักเรียนว่าเป็นปัญหาน้อย ปัญหาด้านฐานะความเป็นอยู่และสภาพการเรียนมีในระดับปานกลาง

ตารางที่ 34 คำขวัญคติ และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาทางการ เรียนของ
นักเรียนต่อการ เรียนการสอนในชั้น เรียน

ข้อกระทง	4	3	2	1	0	$\bar{X}$	S.D.
8. ความแตกต่างด้านความสามารถใน การเรียนรู้อของนักเรียน				X		2.14	0.79
9. ความแตกต่างด้านสติปัญญาของนักเรียน			X			2.20	0.75
10. อิทธิพลของภาษาถิ่นต่อการเรียนของนักเรียน				X		1.11	0.89
11. ความสามารถในการพูดและการฟังของ นักเรียน				X		1.23	0.74
12. การกล้าแสดงออกของนักเรียน				X		1.16	0.7
13. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียน			X			1.88	1.01
14. การปรับตัวเข้ากับเพื่อนของนักเรียน				X		0.69	0.58
15. การทำงานกลุ่มของนักเรียน				X		1.11	0.69
16. ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับ มอบหมายของนักเรียน			X			1.55	0.83
17. ความละเอียดรอบคอบในการทำงานของ นักเรียน			X			1.89	0.77
18. การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นของนักเรียน			X			1.34	0.69
19. การปฏิบัติตามกฎและระเบียบข้อบังคับ ของห้องเรียน/โรงเรียน			X			1.30	0.86
20. ความสนใจในการเรียนของนักเรียน			X			1.63	0.78
21. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน ของนักเรียน			X			1.11	0.75
22. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์			X			1.59	0.99
23. แหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน		X				2.47	1.25
24. การนำความรู้ไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน		X				2	0.83

จากตารางที่ 34 ครูประเมินปัญหาทางการเรียนของนักเรียนเกี่ยวกับอิทธิพลของภาษาถิ่น การกล้าแสดงออก การปรับตัวเข้ากับเพื่อน การทำงานกลุ่ม ความรับผิดชอบ ภาระงานที่ได้รับมอบหมาย การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการเรียน และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในระดับน้อย ซึ่งรายชื่อกระทงที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนของนักเรียน ($\bar{X} = 0.69$) และเห็นว่านักเรียนมีปัญหาทางการเรียนในระดับปานกลางเกี่ยวกับความแตกต่างด้านความสามารถในการเรียน ความแตกต่างด้านสติปัญญา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ความสนใจในการเรียน แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมและการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน รายชื่อกระทงที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในระดับปานกลาง คือแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน ($\bar{X} = 2.47$)

ตารางที่ 35 ปัญหาทางการเรียนอื่น ๆ ของนักเรียนจากคำถามปลายเปิด

รายการ	ความถี่
1. นักเรียนในชั้นมีจำนวนมากทำกิจกรรมแล้วรบกวนห้องอื่น	1
2. นักเรียนมีปัญหาครอบครัวไม่สนใจเรียน เฉื่อยชา	2
3. ผู้ปกครองไม่สนใจเรื่องการเรียนของนักเรียน	3
4. ผู้ปกครองไม่เข้าใจการจัดกิจกรรมในหลักสูตรใหม่ทำให้ ไม่สนับสนุนนักเรียนในด้านต่าง ๆ	3
5. นักเรียนต้องช่วยผู้ปกครองทำงาน ทำให้มาโรงเรียนสาย และไม่ทำการบ้าน	2
6. นักเรียนไม่มีครูสอน เนื่องจากครูไม่ครบชั้นเรียน	2
7. นักเรียนเห็นแก่ตัว เมื่อมีการทำงานกลุ่ม	1
8. นักเรียนไม่ร่วมมือกับครูในงานกิจกรรมของโรงเรียน	1

N = 15

จากตารางที่ 35 ครูตอบคำถามปลายเปิดจำนวน 15 คน จากแบบสอบถามปัญหาทางการเรียนของนักเรียนทั้งหมด 64 ฉบับ ครูหลายคนมีความเห็นเรื่องปัญหาทางการเรียนของนักเรียนว่าเกี่ยวข้องกับความสนใจของผู้ปกครองในเรื่องการเรียนของนักเรียน และความเข้าใจเรื่องการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในหลักสูตรใหม่ เนื่องจากนักเรียนจะได้รับความสนับสนุนจากผู้ปกครองที่สนใจ และเข้าใจในเรื่องการเรียน แต่จะเกิดปัญหาเมื่อผู้ปกครองไม่สนใจและไม่เข้าใจการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในหลักสูตรใหม่

ผลการศึกษาปัญหาทางการเรียนของนักเรียน ปรากฏว่า ครูที่ได้รับการฝึกอบรม นำร่องมีอัตราส่วนครูนักเรียนเท่ากับ 1 : 20 และประเมินปัญหาทางการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของตนว่า นักเรียนมีปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนทุกรายข้อกระทงแต่ประเมินปัญหาทางการเรียนโดยเฉลี่ยทุกรายข้อกระทงอยู่ในระดับปานกลางและน้อยเท่านั้น รายข้อกระทงที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ แหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน ($\bar{X} = 2.47$) อยู่ในระดับปานกลาง รายข้อกระทงที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนของนักเรียน ($\bar{X} = 0.69$) อยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้ครูยังมีความเห็นว่าผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อปัญหาทางการเรียนของนักเรียนในด้านที่จะให้การสนับสนุนหรือไม่ให้การสนับสนุนต่อนักเรียนในกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดขึ้นภายในโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย